

## **Termelői vélemények az öntözésfejlesztésben rejlő lehetőségekről**

**Sontra Boglárka**

Mezőgazdasági és Vízgazdálkodási mesterképzés levelező

Környezettudományi Intézet, Öntözésfejlesztési és Meliorációs Tanszék

*Belső témavezető:* Dr. habil. Bodnár Károly, főiskolai tanár

A dolgozatomban azt vizsgáltam, hogy milyen véleményeket és észrevételeket fogalmaznak meg a termelők az öntözésfejlesztésben rejlő lehetőségekről. Célom az volt, hogy megértsük, a termelők hogyan látják az öntözésfejlesztéssel kapcsolatos lehetőségeket, valamint azt, hogy milyen javaslatokkal és kritikákkal rendelkeznek az öntözésfejlesztés hatékonyságának növelése érdekében.

A kutatás során megvizsgáltam a termelők véleményét az öntözésfejlesztési stratégiák hatékonyságáról, az öntözésre való alkalmasság növelésének lehetőségeiről, valamint az öntözésfejlesztéssel kapcsolatos kihívásokról és korlátokról. A kutatás problémafelvetése, hogy milyen tényezők befolyásolják a termelők véleményét az öntözésfejlesztési lehetőségekről és milyen javaslatokkal, kritikákkal és ötletekkel rendelkeznek az öntözésfejlesztési stratégiák hatékonyságának növelése érdekében.

Primer kutatást végeztem dolgozatom elkészítése során, illetve félig strukturált interjút alkalmaztam. Öt gazdálkodóval készítettem interjút. Három gazdálkodó termelése során használ valamilyen fajta öntöző rendszer, míg kettő nem használ. Az interjú alanyok között szerepel tapasztalt, illetve pályakezdő termelő is.

A demográfiai kérdések megegyeztek az öntözést végző gazdálkodónál, illetve az öntözést nem végző gazdálkodónál egyaránt. Ennek keretein belül a következőket kérdeztem meg: interjú alany neme; életkora; hány hektáron gazdálkodik.

Majd specifikusabb kérdésekre tértem mely a két felosztás esetében eltérő volt, annak megfelelően, hogy az interjú alany öntözz, avagy sem. A megkérdezettek mindegyike férfi volt. Az interjúalanyok, mint már kitértem rá változó életkorral rendelkeznek, így alkalmam volt több generáció véleményét megismerni a témában

Megállapítható, hogy bár az öntözéses gazdálkodás több tényező függvénye mégis országos KSH-s adatokhoz képest az interjúk alkalmával megkérdezett termelők jobb termés hozam átlagot értek el.

Az öntözést végző termelők esetében elmondható, hogy pályájuk elején nagy szerepet játszottak az állami támogatások. A cukorrépa vízigényessége, a cukorgyárak és az állam támogatásának köszönhetően remek lehetőségek voltak az öntözést elkezdni vágyók számára.

Az öntözést végző gazdálkodók a vízjogi engedély megszerzését és öntözésre alkalmas munkaerő hiányát említik, mint kihívás. Az öntözést végző gazdálkodók mind korszerűsíténeik vagy bővítenék öntözőrendszerüket.

Az eredmény rámutat arra számunkra, hogy az öntözést végző termelőknek nagy segítségére volt a kezdeti elindulásban az állami előfinanszírozású támogatások és a pályázatok. Az öntözést nem alkalmazó gazdálkodók is azt említik, hogy ezek tudnák őket igazán segíteni az öntözési infrastruktúra kialakításában a gazdaságukban. Nagyon érdekes volt számomra, hogy az öntözést végző termelőket jelenleg is csak különböző támogatások segítségével tudnak a további öntözési beruházásokra szert tenni kivételt képez a 3. Termelő, aki most már csak önerőből fejleszt. Továbbá felmerült bennem a kérdés annak kapcsán, ha a termelők többsége csak pályázatok és támogatások segítségével tud fejleszteni, még se olyan jövedelmező az öntözés?! Ennek a kérdésnek a megválaszolása további kutatásokat igényel.